



Provinciale Staten

Clustercode MOB
Ons kenmerk DOC-00734667
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 18 februari 2025
Verzonden 21 februari 2025

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : J. Bloi
Fractie : VVD
Inzake : Problemen implementatie Dal Vrij-reisproduct

Voordat we naar de beantwoording van de Statenvragen gaan informeren we u graag over de voortgang rond de invoering van Dal Vrij Limburg.

Op 26 april 2024 is door uw Staten ingestemd met het voorstel om OV voor minima middels het Dal Vrij Limburg-product van Arriva te gaan realiseren ([Link](#)). Dat betekent dat de Provincie Limburg mensen met een inkomen tot en met 100% van het sociaal minimum in Limburg een Dal Vrij Limburg-product kan aanbieden.

Op 17 december bent u via een mededeling portefeuillehouder ([Link](#)) geïnformeerd over de met een aantal gemeenten gemaakte afspraken om tot implementatie van Dal Vrij Limburg te komen. Deze afspraken worden momenteel uitgewerkt in samenwerking met gemeenten.

We streven ernaar in de loop van de eerste helft van 2025 mensen met een bijstandsuitkering, in samenwerking met gemeenten, te benaderen om gebruik te gaan maken van Dal Vrij Limburg. Hiervoor zijn we met een aantal gemeenten een proces aan het uitwerken met als doel een, voor de aanvrager, zo laagdrempelig mogelijke proces in te richten. Andere Limburgse gemeenten worden actief geïnformeerd over de te nemen processtappen zodat ook zij aan kunnen sluiten op dit traject.

Mensen in Limburg met een inkomen tot en met 100% van het sociaal minimum zonder bijstandsuitkering kunnen in de tweede helft van 2025 via een portal zelf het Dal Vrij Limburg-product aanvragen.



Op deze manier werken Provincie Limburg en Arriva met gemeenten samen om op een laagdrempelige en zorgvuldige wijze het product Dal Vrij Limburg voor de doelgroep beschikbaar te stellen en deze mensen te ondersteunen in hun mobiliteitsbehoefte.

Vraag 1.

Is uw College bekend met het artikel 'Gratis ov voor Limburgse minima vertraagd: gemeenten willen aanvragen niet afhandelen', verschenen in de Limburger van 19 december jl.?

Antwoord.

Ja, daarmee zijn wij bekend.

Vraag 2.

Welke mededeling van de portefeuillehouder of andere communicatie vanuit uw College richting Provinciale Staten ligt ten grondslag aan het artikel in De Limburger?

Antwoord.

Dit betreft de Mededeling portefeuillehouder inzake actuele ontwikkelingen openbaar vervoer, brief gedeputeerde Kuntzelaers van 17-12-2024 (GS DOC-00727319).

Vraag 3.

Tijdens de bespreking van het Statenvoorstel werd benadrukt dat de Provincie normaliter niet direct betrokken is bij minimabeleid. Dit wordt nu ook genoemd als risicofactor. Was er tijdens het opstellen van het Statenvoorstel contact met de Limburgse gemeenten over het inrichten van de benodigde processen? Zo ja, welke afspraken zijn toen gemaakt, en hoe zijn deze verwerkt in het Statenvoorstel?

Antwoord.

Ja, al sinds 2023 vonden er verkennende ambtelijke gesprekken plaats met gemeenten in Limburg over de mogelijkheden om openbaar vervoer voor minima te organiseren. Dit waren ambtelijke gesprekken ter voorbereiding op het uiteindelijke Statenvoorstel en hieruit ontstond een schets van de mogelijkheden zoals beschreven in het Statenvoorstel, namelijk dat de Provincie samen met gemeenten en Arriva zou kunnen komen tot een gedegen uitvoering van Dal Vrij Limburg.

Vraag 4.

Is er expliciet gesproken over de rolopvatting van zowel de Provincie als de Limburgse gemeenten bij de uitvoering van dit project? Wat kwam hieruit, en hoe is dit vastgelegd?

Antwoord.

Met de gemeenten is vooraf gesproken over de inhoud van Dal Vrij Limburg. In deze overleggen is ook gesproken over rollen en verantwoordelijkheden wanneer gemeenten zouden ondersteunen bij het uitrollen van een provinciale regeling. De oplossingsrichtingen, inclusief de uitrol van Dal Vrij Limburg met hulp van Arriva's bestaande systemen hiervoor (eerder toegepast bij gemeenten elders in Nederland) zijn op hoofdlijnen verkend en leken destijds door alle betrokken partijen realistische processen om het product bij de doelgroep te krijgen. Het Statenvoorstel Dal Vrij Limburg is mede op basis van deze verkennende en constructieve gesprekken vormgegeven.

Vraag 5.

Uit het artikel blijkt dat er een verschil van inzicht is tussen de Provincie en de zes grootste gemeenten over de te benaderen doelgroep. Klopt dit? Hoe gaat het college dit verschil overbruggen, zodat de inwoners niet langer de dupe zijn van bestuurlijke onenigheid?



Antwoord.

Er is geen sprake van verschil van inzicht over de te benaderen doelgroep. Alle betrokkenen delen het beeld dat de doelgroep verdeeld kan worden in twee subgroepen:

1. Mensen met een bijstandsuitkering die bij de gemeenten bekend zijn, en door of via de gemeenten benaderd kunnen worden;
2. Mensen die niet bij instanties bekend zijn, maar in de praktijk toch op of onder 100% van het sociaal minimum-niveau leven.

De gemeenten zijn bereid om hun medewerking te verlenen aan het benaderen van de mensen uit subgroep 1 zonder dat zij daarbij het eigenaarschap van de Dal Vrij Limburg-regeling overnemen. Subgroep 2 is minder eenvoudig benaderbaar en kan alleen worden bereikt indien deze mensen zich zelf melden. Daartoe wordt door Arriva in opdracht van de provincie een centrale aanmeldmogelijkheid ontwikkeld.

Vraag 6.

Is uw College het met de VVD-fractie eens dat dit een extra drempel opwerpt, vooral voor inwoners van (kleinere) plattelandsgemeenten? Hoe gaat uw College dit aanpakken, zodat de toegang voor deze inwoners laagdrempelig blijft?

Antwoord.

Wij verwachten dat met de huidige afspraken de werklast voor alle gemeenten juist beperkt van omvang zal zijn, en dat dit derhalve geen extra drempel opwerpt voor het afnemen van het Dal Vrij Limburgproduct voor inwoners van (kleinere) plattelandsgemeenten.

Vraag 7.

Gemeenten geven aan dat zij nog steeds wachten op een 'concrete uitwerking' van de Provincie. Hoe kan het dat deze uitwerking, ruim negen maanden na de vaststelling door Provinciale Staten, nog steeds ontbreekt? Wanneer wordt dit afgerond en gedeeld met de gemeenten?

Antwoord.

Al sinds voor de vaststelling van het Statenvoorstel is de Provincie constructief in gesprek geweest met gemeenten om te komen tot een gedegen uitvoering van Dal Vrij Limburg. Wij willen geen concrete uitwerking aan de gemeenten opleggen, maar juist in gezamenlijkheid tot een werkbaar proces komen. Op dat vlak zijn eind 2024 belangrijke afspraken gemaakt die momenteel nader worden uitgewerkt.

Vraag 8.

Uit het artikel blijkt dat een 'meldloket' door de Provincie en Arriva nog moet worden opgericht. Klopt dit? Zo ja, wat zijn de meerkosten voor dit loket, hoe wordt dit gefinancierd, en waarom is dit niet eerder geregeld?

Antwoord.

Voortschrijdend inzicht in het proces van de afgelopen periode heeft geleid tot de recente afspraken met gemeenten over een centraal aanvraagpunt. Deze centrale aanvraag is voor een deel een doorontwikkeling van hetgeen Arriva reeds aanbood en is onderdeel van de financiële afspraken die we met Arriva over Dal Vrij Limburg hebben gemaakt en die zich binnen de door uw Staten besloten financiële kaders bevinden.

**Vraag 9.**

Welke juridische middelen heeft de Provincie tot haar beschikking om de medewerking van gemeenten af te dwingen? Wordt overwogen deze middelen in te zetten?

Antwoord.

Deze middelen heeft de Provincie niet en zouden wij ook niet willen inzetten. Wij geloven in de kracht van het product zelf. Er is brede steun voor het principe van ov voor minima en gemeenten staan positief tegenover het idee ervan. In de uitwerking hebben we meer tijd dan verwacht nodig gehad om tot een werkbare oplossing te komen. De Provincie Limburg is de eerste provincie die een dergelijk product breed wil uitrollen en hierin zoeken we juist naar breed gedragen oplossingen.

Vraag 10.

Hoe beoordeelt uw College de rol van de Provincie in het proces? Heeft uw College het gevoel voldoende regie te hebben gevoerd, en wat wordt gedaan om dit project alsnog op korte termijn succesvol af te ronden?

Antwoord.

Tussen de Provincie en Limburgse gemeenten is regulier contact geweest inclusief bestuurlijke afstemming. Eind november 2024 heeft er een bestuurlijk overleg plaatsgevonden waarbij de afhandeling van het aanvraagproces is besproken op bestuurlijk niveau.

We streven naar start van de uitrol van het product Dal Vrij Limburg aan de doelgroep die bekend is bij de Limburgse gemeenten in de eerste helft van 2025. Met Arriva worden afspraken gemaakt hoe deze eerste doelgroep het product in ontvangst kan nemen.

Voor de mensen die niet in beeld zijn bij de Limburgse gemeente, maar toch recht hebben op het product, nemen Provincie en Arriva het initiatief om een centrale aanvraag te organiseren en financieren, waarbij wordt gezien hoe gemeenten dit kunnen ondersteunen.

Op deze manier werken Provincie en Arriva, met ondersteuning van gemeenten, samen om op een laagdrempelige wijze het product Dal Vrij Limburg voor de gehele doelgroep beschikbaar te stellen.

Vraag 11.

Is er sprake van specifieke knelpunten in communicatie of samenwerking met bepaalde gemeenten? Zo ja, welke gemeenten zijn dit, en welke acties onderneemt uw College om deze knelpunten op te lossen?

Antwoord.

Er zijn geen specifieke knelpunten in de communicatie of samenwerking. Daar waar vertragingen in het proces hebben plaatsgevonden gaat het om inhoudelijke hordes die extra tijd vergden om te beslechten. Dit laat onverlet dat de diverse gemeenten hun eigen prioriteiten in dit dossier kunnen stellen.

Vraag 12.

Kan het college toezeggen dat er uiterlijk binnen drie maanden een werkend en laagdrempelig proces is, inclusief heldere communicatie naar de inwoners over de mogelijkheden en voorwaarden? En zo niet, op welke termijn is dit wel mogelijk?

**Antwoord.**

In lijn met de informatie uit de mededeling portefeuillehouder streven wij naar start uitrol voor de eerste doelgroep in de eerste helft van 2025 en waarbij wij tevens een planning met perspectief voor de rest van de doelgroep willen communiceren.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 20 december 2024

Onderwerp: Problemen implementatie Dal Vrij-reisproduct

Geacht College,

In oktober vernam de VVD-fractie, tijdens een werkbezoek bij Arriva, dat de vervoerder geheel klaar is voor de invoering van het Dal Vrij-reisproduct voor Limburgse minima. Toch blijkt uit het artikel 'Gratis ov voor Limburgse minima vertraagd: gemeenten willen aanvragen niet afhandelen'¹ in *De Limburger* van 19 december jl., dat de invoering vertraging oploopt. Ditmaal vanwege personele en financiële capaciteitsproblemen bij gemeenten.

Wederom is er sprake van een tegenvaller. Eerder werd al bekend dat inwoners van de gemeente Mook en Middelaar slechts beperkt gebruik kunnen maken van dit reisproduct. Nu blijkt dat een groot deel van Limburgse minima opnieuw in de wacht wordt gezet. De VVD-fractie vindt dit onbegrijpelijk en is van mening dat deze situatie onacceptabel is en vraagt om daadkracht van het college.

De VVD-fractie stelt hierover de volgende vragen aan het College van Gedeputeerde Staten:

1. Is uw College bekend met het artikel 'Gratis ov voor Limburgse minima vertraagd: gemeenten willen aanvragen niet afhandelen', verschenen in de *Limburger* van 19 december jl.?
2. Welke mededeling van de portefeuillehouder of andere communicatie vanuit uw College richting Provinciale Staten ligt ten grondslag aan het artikel in *De Limburger*?
3. Tijdens de bespreking van het Statenvoorstel werd benadrukt dat de Provincie normaliter niet direct betrokken is bij minimabeleid. Dit wordt nu ook genoemd als risicofactor. Was er tijdens het opstellen van het Statenvoorstel contact met de Limburgse gemeenten over het inrichten van de benodigde processen? Zo ja, welke afspraken zijn toen gemaakt, en hoe zijn deze verwerkt in het Statenvoorstel?
4. Is er expliciet gesproken over de rolopvatting van zowel de Provincie als de Limburgse gemeenten bij de uitvoering van dit project? Wat kwam hieruit, en hoe is dit vastgelegd?
5. Uit het artikel blijkt dat er een verschil van inzicht is tussen de Provincie en de zes grootste gemeenten over de te benaderen doelgroep. Klopt dit? Hoe gaat het college dit verschil overbruggen, zodat de inwoners niet langer de dupe zijn van bestuurlijke onenigheid?

Uit het artikel blijkt ook dat de 25 kleinere Limburgse gemeenten worden opgeroepen het voorbeeld van de zes grootste te volgen bij het benaderen van de doelgroep. Inwoners van kleinere gemeenten die zelf actie moeten ondernemen, lopen hiermee een verhoogd risico om buiten de boot te vallen.

¹ <https://www.limburger.nl/regio/limburg/gratis-ov-voor-limburgse-minima-vertraagd-gemeenten-willen-aanvragen-niet-afhandelen/30389378.html>

6. Is uw College het met de VVD-fractie eens dat dit een extra drempel opwerpt, vooral voor inwoners van (kleinere) plattelandsgemeenten? Hoe gaat uw College dit aanpakken, zodat de toegang voor deze inwoners laagdrempelig blijft?
7. Gemeenten geven aan dat zij nog steeds wachten op een 'concrete uitwerking' van de Provincie. Hoe kan het dat deze uitwerking, ruim negen maanden na de vaststelling door Provinciale Staten, nog steeds ontbreekt? Wanneer wordt dit afgerond en gedeeld met de gemeenten?
8. Uit het artikel blijkt dat een 'meldloket' door de Provincie en Arriva nog moet worden opgericht. Klopt dit? Zo ja, wat zijn de meerkosten voor dit loket, hoe wordt dit gefinancierd, en waarom is dit niet eerder geregeld?
9. Welke juridische middelen heeft de Provincie tot haar beschikking om de medewerking van gemeenten af te dwingen? Wordt overwogen deze middelen in te zetten?
10. Hoe beoordeelt uw College de rol van de Provincie in het proces? Heeft uw College het gevoel voldoende regie te hebben gevoerd, en wat wordt gedaan om dit project alsnog op korte termijn succesvol af te ronden?
11. Is er sprake van specifieke knelpunten in communicatie of samenwerking met bepaalde gemeenten? Zo ja, welke gemeenten zijn dit, en welke acties onderneemt uw College om deze knelpunten op te lossen?
12. Kan het college toezeggen dat er uiterlijk binnen drie maanden een werkend en laagdrempelig proces is, inclusief heldere communicatie naar de inwoners over de mogelijkheden en voorwaarden? En zo niet, op welke termijn is dit wel mogelijk?

De VVD-fractie in Provinciale Staten van Limburg blijft strijden voor een sterke en daadkrachtige aanpak, waarbij inwoners niet de dupe mogen worden van bestuurlijke struikelblokken. Kortom, ga pas over tot het proces van invoering als alle mensen die recht hebben bereikt (kunnen) worden om zo te voorkomen dat de armoedeval alleen maar groter wordt.

In afwachting van uw reactie binnen de daarvoor gestelde termijn, verblijft, met vriendelijke groet,

Jacques Michél Bloi
Statenlid VVD